

ЛЮДЗЯМ З ВЯЛІКІМІ СЭРЦАМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Па словах кіраўніка дзяржавы, у гэты вечар адзначаюць усіх таленавітых дзеячаў культуры, чые праекты былі прызнаныя найлепшымі. Уручаюць прэмію «Беларускі спартыўны Алімп» моцным духам, вялявым людзям, якія прысвяцілі сваё жыццё высокім дасягненням айчыннага спорту. Ададаюць даніну захаплення беларускім жанчынам, іх прыгажосці і духоўнасці, якія заслужылі сусветнае прызнанне.

«Мы заўсёды будзем беражліва ставіцца да сваіх культурных здабыткаў. Але галоўная каштоўнасць дзяржавы — гэта вы, нашы людзі, якія сваім талентам, творчасцю, працавітасцю прымнажаюць яе славу, натхняюць суайчыннікаў на добрыя справы, з'яўляюцца сапраўднымі патрыётамі сваёй Радзімы», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Пасля цырымоніі ўручэння дыпламаў і нагрудных знакаў некаторыя з узнагароджаных выступілі са словамі падзякі, а завяршыў усё святочны канцэрт майстроў мастацтваў «Раство. Радзіма. Адраджэнне». Адзін з нумароў лаўрэат прэміі «За духоўнае адраджэнне» спявачка Юлія Быкава выканала разам з малодшым сынам Прэзідэнта Мікалаем.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Эканоміка адукацыі

Цяпер і для дашкольных устаноў...

У 2019 годзе ўрад запускаяе пілотны праект па апрабаванні нарматыўнага фінансавання дзяржаўных устаноў дашкольнай адукацыі. Ён накіраваны на ўдасканаленне бюджэтнага фінансавання ў галіне адукацыі. Сутнасць новай схемы — фінансаванне дзіцячых садкоў будзе «прывязвацца» да колькасці выхаванцаў.

Пілотны праект ахопіць дзяржаўныя ўстановы дашкольнай адукацыі, якія функцыянуюць на тэрыторыі Баранавіч, Віцебска, Гомеля, Магілёва, Лідскага, Слонімскага і Салігорскага раёнаў,

а таксама ў Першамайскім раёне сталіцы.

Пастановай вызначаны базавы нарматыў для выхаванцаў устаноў дашкольнай адукацыі, размешчаных у гарадах, пасёлках гарадскога тыпу, у памеры 1943,65 рубля ў год, у сельскіх населеных пунктах — у памеры 2423,08 рубля ў год, і карэктуючы каэфіцыенты, якія прымяняюцца да базавага нарматыву. У прыватнасці, каэфіцыент залежыць ад тыпу групы, якую наведвае выхаванец (санаторная, спецыяльная, група інтэграванага навучання і выхавання, пункт карэкцыйна-педагагічнай дапамогі), ад колькасці выхаванцаў (для дашкольных устаноў з рознай напаяняльнасцю

прымяняюцца розныя карэктуючы каэфіцыенты). Каэфіцыенты залежаць таксама і ад працягласці знаходжання дзяцей ва ўстанове дашкольнай адукацыі (гэта можа быць 10,5, 12 ці 24 гадзіны або група кароткатэрміновага знаходжання). Пад увагу бярэцца і магчымасць наведвання ў дашкольнай установе басейна.

Мясцовыя Саветы дэпутатаў маюць права павялічваць аб'ём бюджэтных сродкаў пры наяўнасці крыніц пакрыцця такіх выдаткаў.

Міністэрству адукацыі даручана да 1 лютага 2020 года прадставіць у Савет Міністраў справаздачу аб выніках рэалізацыі пілотнага праекта.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Дзяржаўны інтарэс

Сіноптыкі не робяць надвор'е, а вымяраюць яго

Нядаўна ў беларускай сталіцы адбылося адкрыццё новага комплексу метэаралагічных і аэралагічных назіранняў «Мінск». Урачыстае мерапрыемства прайшло з удзелам намесніка прэм'ер-міністра Міхаіла РУСАГА і міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэя ХУДЫКА.

— Кіраўніком дзяржавы было жорстка пастаўлена пытанне аб тым, што метэаралагічны сектар павінен быць мадэрнізаваны ў самым кароткім тэрміне. Была складзена дарожная карта да 2020 года, — сказаў Міхаіл Русы падчас адкрыцця комплексу. Ён дадаў, што дзякуючы такой мадэрнізацыі пашырыцца супрацоўніцтва з інтэрнэт-рэсурсамі (дакладная метэаралагічная інфармацыя павінна быць ва ўсеагульным доступе) і з Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях (для своечасовага папярэджання насельніцтва падчас аранжавага ці чырвонага ўзроўню небяспекі).

Будаўніцтва новага пункта метэаралагічных і аэралагічных назіранняў у Мінску пачалося ў красавіку мінулага года, а ўжо 5 лістапада быў уведзены ў строй першы пускавы комплекс. Сучасны комплекс

у Мінску будзе перадаваць інфармацыю ў анлайн-рэжыме восем разоў на суткі па 12 параметрах.

— Тое, што неабходна палепшыць прагназаванне надвор'я, у нашым грамадстве абмяркоўваецца даўно. Ад кіраўніка дзяржавы паступіла даручэнне палепшыць работу Белгідрамета. Былі выдзелены сродкі на гэтыя мэты. Многае ўжо зроблена ў плане тэхнічнай мадэрнізацыі, прагнозы сталі больш дакладнымі. Мы дасягнулі па абласных дакладнасці прагнозаў 97—98 %, па абласных цэнтрах — 93—95 %. З кожным

годам, укладваючы інвестыцыі, прыцягваючы новыя тэхналогіі, навучаючы спецыялістаў, мы будзем набліжацца да найлепшых паказчыкаў. Наша работа накіравана на максімальны вынік, — падкрэсліў Андрэй Худык.

Увод у эксплуатацыю метэаралагічнага комплексу ў сталіцы дазволіць забяспечыць поўны цыкл гідраметэаралагічных назіранняў (прыземных метэаралагічных, аэралагічных, актынаметрычных, гідралагічных, радыяметрычных) з дапамогай сучаснага высокапрадукцыйнага абсталявання.

Унікальнасць новага комплексу заключаецца ў тым, што тут упершыню ўкаранены інтэграваны падыход функцыянавання розных сетак назіранняў. Для ажыццяўлення ўсіх відаў назіранняў закуплены і ўстаноўлены самыя сучасныя прыборы і абсталяванне.

Прыземныя (раней было неабходна будаваць вышкі, зараз усю інфармацыю можна атрымаваць з ніжняга пункта) метэаралагічны назіранні праводзяцца кругласутачна з дапамогай аўтаматызаванай інфармацыйнай вымяральной сістэмы вытворчасці беларускай кампаніі ААТ «Пеленг», у склад якой уваходзіць 25 датчыкаў, і ўключаюць назіранні за станам, змяненнем і развіццём атмасферных працэсаў, у тым ліку за неспрыяльнымі і небяспечнымі гідраметэаралагічнымі з'явамі, вымярэнне параметраў і вызначэнне метэаралагічных характарыстык (74 параметры і характарыстыкі).

На тэрыторыі комплексу ўведзены ў эксплуатацыю адзіны ў Беларусі тэмпература-ветравы прафілямер у мабільнай версіі. Выкарыстанне такога роду абсталявання дазволіць у рэжыме рэальнага часу ажыццяўляць бесперапынны маніторынг параметраў ветру і тэмпературы ў ніжніх

пластах атмасферы для прагназавання небяспечных метэаралагічных з'яў, правядзення радыяцыйна-экалагічнага маніторынгу ў Мінску і на тэрыторыі Беларускай АЭС для разліку распаўсюджвання забруджвання, калі раптам узнікне няштатная сітуацыя.

На сённяшні дзень у Белгідрамета ёсць у распараджэнні тры радыёлакатары: у Мінску, Гомелі і Брэсце. Плануецца забяспечыць адпаведным абсталяваннем Віцебск і Гродна, а таксама замяніць радыёлакатар у Брэсце. Работы па мантажу радыёлакатара ў Віцебску будуць скончаныя ў снежні 2018 года, у Гродне праводзяцца работы па выбары зямельнага ўчастка для размяшчэння радыёлакатара.

Сетка стаяцянарных пунктаў назіранняў Белгідрамета не цалкам пакрывае тэрыторыю краіны, асабліва ў частцы назіранняў за ападкамі. У цяперашні час у Беларусі метэаралагічная сетка складаецца з 51 пункта назіранняў, на 38 з іх устаноўлены аўтаматызаваныя метэаралагічныя сістэмы. Да 2020 года плануецца павялічыць сеткі метэаралагічных назіранняў да 60 пунктаў.

Вольга ПРАЛЮК.
Фота аўтара.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Столтэнберг: у бягучай сусветнай абстаноўцы неабходна павялічыць выдаткаў на абарону краін НАТА

Узмацненне кааперацыі ў рамках НАТА і давядзенне ваенных выдаткаў краін — членаў альянсу да 2 % ВУП неабходна ва ўмовах, калі нявызначанасць у свеце расце. Пра гэта паведаміў генеральны сакратар НАТА Энс Столтэнберг, выступаючы на штогадовым пасяджэнні Канфедэрацыі нарвежскіх прадпрыемстваў.

«Дамовы скасоўваюцца, узводзяцца мытныя сцены, міжнародныя дамовы знаходзяцца пад ціскам», — прыводзіць яго словы Нарвежскае тэлеграфнае бюро. Ён адзначыў у ліку іншага, што «Расія на працягу многіх гадоў парушала Дагавор аб ліквідацыі ракет сярэдняй і меншай далёкасці», што, на яго думку, «можа прывесці да пагрозы разбурэння сістэмы пагадненняў аб забароне ядзерных узбраенняў».

«Мяне здзіўляе, як мала ўвагі гэтаму аддаецца», — дадаў Столтэнберг. Для таго, каб справіцца з нягэўнасцю сітуацыі, якая зараз існуе, мяркуе генеральны сакратар, трэба садзейнічаць трансатлантычнаму супрацоўніцтву. Ён адзначыў, што пытанне павышэння ваенных выдаткаў асабліва актуальнае, бо многія краіны, у першую чаргу ЗША, лічаць несправядлівым іх размеркаванне ў рамках НАТА.

У Нарвегіі невядомыя выкралі жонку мільянера і патрабуюць выкуп у крыптавалюце

Зламыснікі скралі жонку нарвежскага інвестара Тома Хагена 31 кастрычніка 2018 года і запатрабавалі выкуп у памеры €9 млн. Як паведаміў журналістам прадстаўнік паліцыі Нарвегіі Томі Броске, праваахоўнікі ўвесь гэты час праводзілі расследаванне і вырашылі раскрыць інфармацыю толькі цяпер.

«Публікацыя гэтай інфармацыі была складаным рашэннем. Мы лічым, што абнародаванне факта выкрадання можа дапамагчы здабыць каштоўную інфармацыю для далейшых дзеянняў», — заявіў Броске.

68-гадовая Ганнэ-Элізабет Хаген знікла са свайго дома ў камуне Лёрэнскуп побач з Осла дзесяць тыдняў таму. Паліцыя з самага пачатку разглядала версію выкрадання. Улады пацвердзілі, што злачынцы патрабуюць выкуп у крыптавалюце. Праваахоўнікам удалося ўстанавіць кароткатэрміновы кантакт са злачынцамі. Выкрадальнікі пагражалі расправай над жанчынай у выпадку невыканання умоў.

Паліцыя апытала сведак. Сям'я Хаген заявіла пра нежаданне кантактаваць з прадстаўнікамі СМІ.

Японія чакае ад ЗША падтрымкі ў пытанні аб мірным дагаворы з Расіяй

Прэм'ер-міністр Японіі Сіндза Абэ разлічвае, што ЗША падтрымаюць яго намаганні па заключэнні мірнага дагавора з Расіяй у якасці сродку па стрымліванні Кітая.

Пра гэта, як паведаміла ў сераду агенцтва Kyodo, заявіў спецыяльны саветнік кіраўніка японскага ўрада Кацуюкі Кава ў Гудзонаўскім інстытуце ў Вашынгтоне.

Хацелася б, каб ЗША зразумелі важнасць заключэння японска-расійскага мірнага дагавора ў якасці сродку сумеснага процідзеяння пагрозе з боку Кітая, — прыводзіць агенцтва яго словы. — Прэм'ер-міністр Абэ рашуча настроены на падпісанне гэтага дакумента і вырашэнне тэрытарыяльнай спрэчкі з Расіяй падчас свайго знаходжання на пасадзе кіраўніка ўрада.

Абэ, як чакаецца, наведвае Расію ў другой палове студзеня. Перад гэтым 14 студзеня кансультацыі ў Маскве для падрыхтоўкі яго візіту правядзе кіраўнік японскага МЗС Тара Кона.